

Studieplan for ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid

Ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid er et tverrfakultært studieprogram på tredje syklus nivå som leder fram til graden ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid.

Undervisningsspråk

Norsk og engelsk. Det kan søkes det aktuelle fakultet om å levere doktorgradsarbeidet på annet språk. Det er fakultetet selv som fatter endelig beslutning om språk for refleksjon, dokumentasjon og kunstnerisk resultat.

Normert studietid

Normert studietid for doktorgradsstudiet er tre års fulltidsstudier.

Vertsfakultet

Det humanistiske fakultet. Primært samarbeidsfakultet: Fakultet for arkitektur og design.

Kort om studieprogrammet

Ph.d.-forskriften §3-1:

“Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere for vitenskapelig forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig eller kunstnerisk innsikt og kompetanse, i samsvar med god akademisk skikk og fag- og forskningsetiske standarder. Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Den skal bidra til internasjonalisering av forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid, fagmiljø og kandidaten selv.»

Ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid er et tverrfakultært ph.d.-program der kunstnerisk praksis står i sentrum. Programmet ledes av Det humanistiske fakultet og Fakultet for arkitektur og design med Det humanistiske fakultet som vertsfakultet.

Programmet tilbyr en utdanning på tredje syklus-nivå innen skapende og utøvende kunsthøgskolefag. Programmet er i utgangspunktet åpent for alle fagmiljø ved NTNU som driver aktivt kunstnerisk utviklingsarbeid, kan tilrettelegge for en stipendiat innen feltet og innehar kompetanse til å veilede en ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid.

Programmet skal drive kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt nivå, samt bidra til å utvikle og fornye kunst og kunstbegrepet. Programmet skal utdanne kandidater som er i stand til å utøve kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal standard, plassere egen virksomhet i en større kontekst og kritisk reflektere over den. Kandidatene skal kunne vurdere begrensningene i dagens kunnskapsnivå og ta initiativ til å drive innovasjon innenfor fagfeltet. Programmet skal være med på å danne et fagmiljø på internasjonalt nivå for artikulering av kunstnerisk utviklingsarbeid på utøvende og skapende fags premisser der kunstutøvelsen står i sentrum for doktorgradsarbeidet.

Evaluerings

Enkeltemner arrangert ved NTNU blir evaluert i henhold til NTNUs kvalitetssystem for utdanning. Programmet blir vurdert i årlige studieprogramrapporter utarbeidet av studieprogramleder i samarbeid med Programrådet. Programmet vil være gjenstand for periodisk evaluering hvert femte år.

Søknadsprosedyre

Søknad om opptak til ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid sendes hjemmefakultetet¹ via veileder og instituttet. Søknaden behandles av Programrådet som gir en anbefaling om opptak/ikke opptak og eventuelle krav til hjemmefakultetet som fatter endelig vedtak om opptak. I henhold til §6-2 i ph.d.-forskriften skal søknaden inneholde bl.a. dokumentasjon på kvalifikasjon (mastergrad eller tilsvarende), dokumentasjon på finansiering for tre år nettotid inkludert nødvendige driftsmidler, plan for opplæringsdelen, forslag på veiledere og prosjektbeskrivelse. Søknader behandles fortløpende.

Opptakskrav

I tråd med ph.d.-forskriftens § 6-1 skal søkeren normalt ha en mastergrad, jf. beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverket, med sterk faglig og kunstnerisk bakgrunn fra tidligere studium. Mastergraden skal i hovedsak være innen skapende og/eller utøvende kunst, men i særskilte tilfeller kan søker med annen godkjent utdanning få opptak dersom det gjennom prosjektbeskrivelsen og andre arbeider kan dokumenteres at vedkommende har tilsvarende kunstnerisk nivå. Innenfor skapende og utøvende fag gis normalt bare karakteren bestått/ikke bestått, det er derfor ikke relevant med konkrete karakterkrav.

Dersom søker ikke har formell utdanning på andre syklus-nivå, kan vedkommende vurderes etter kunstnerisk kompetanse. Søkers kompetanse må da klart tilfredsstillende kravene i kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus, og søker må selv sannsynliggjøre at vedkommende er spesielt kvalifisert til å gjennomføre et doktorgradsprosjekt innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Søker må i tillegg ha en finansieringsplan som sikrer full finansiering til prosjektet og søkeren selv over tre år nettotid.

Prosjektbeskrivelse

En fullverdig prosjektbeskrivelse er en viktig del av vurderingen for opptak til ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid. Prosjektbeskrivelsen skal normalt være på 5-10 sider. For stipendiater tilsatt ved NTNU der en fullverdig prosjektbeskrivelse var et krav ved utlysningen vil normalt prosjektbeskrivelsen som følger søknad om opptak til ph.d.-programmet, være den samme som søkeren har fått vurdert i forbindelse med stipendsøknaden. Andre søkere til ph.d.-programmet skal også legge ved en egen prosjektbeskrivelse.

Prosjektbeskrivelsen bør inneholde opplysninger om følgende punkt:

Bakgrunn for prosjektet

Søkeren må dokumentere god kjennskap til feltet, både nasjonalt og internasjonalt, og gjøre rede for hvordan prosjektets originalitet, nyhetsverdi og relevans for feltet frambringer ny kunnskap. Søkeren må gi en kort beskrivelse av problemstillingen og det planlagte prosjektet, samt beskrive hvordan ulike teorier og metoder kan informere prosjektets utvikling. Søkeren må også beskrive metoder som kan brukes til dokumentasjon av prosess og resultat.

Prosjektplan

Prosjektet skal være et selvstendig kunstnerisk arbeid på høyt nivå når det gjelder uttrykk, koherens og formidling. Det må gjøres rede for hvordan prosjektet skal gjennomføres og innenfor normert tid.

Forankring

Prosjektet må plasseres faglig både ved institusjonen og i en nasjonal og internasjonal fagkontekst.

Etiske vurderinger

Det må vurderes om det er etiske problemstillinger knyttet til gjennomføringen av prosjektet. Dersom det er tilfelle, må det beskrives hvordan disse vil bli ivarettatt.

Formidling- og framdriftsplan

Det må gjøres rede for hvordan det kunstneriske resultatet skal offentliggjøres, både når det gjelder tidsplan og format. I tillegg må det gjøres rede for hvordan den kritiske refleksjonen skal formidles, både når det gjelder medium og form.

Utstyr og budsjett

Gjør rede for nødvendig utstyr og infrastruktur for gjennomføring av det kunstneriske utviklingsarbeidet.

Finansieringsplan

Det forutsettes at søkere har en finansieringsplan med formelle avtaler som inneholder finansiering eksplisitt til arbeid med doktoravhandling. Dette innbefatter f.eks. stipendiatstillinger og søkere med andre stillinger hvor det foreligger forpliktende avtale med arbeidsgiver.

Veiledning (§8 i ph.d.-forskriften)

Ph.d.-kandidaten skal som hovedregel ha minst to veiledere. Hovedveilederen har det faglige hovedansvaret og må derfor ha kompetanse i kunstnerisk utviklingsarbeid. I tillegg skal hovedveileder normalt være ansatt ved kandidatens institutt. Oppnevnte veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse (førsteamanuensis/professor eller tilsvarende), normalt innen kunstnerisk utviklingsarbeid. Minst en av veilederne skal ha tidligere erfaring fra veiledning på doktorgradsnivå, normalt frem til fullført grad.

Det kan være aktuelt å oppnevne støtteveiledere som ikke fyller de formelle kompetansekravene, men som innehar en konkret kompetanse som er avgjørende for gjennomføringen av prosjektet. Dette må i så fall begrunnes særskilt.

Residensplikt (§6-3 i ph.d.-forskriften)

Det er viktig at ph.d.-kandidater som ikke er tilsatt ved NTNU også kan være en aktiv del av fagmiljøet, både av hensyn til kandidaten selv og fagmiljøet som helhet. Instituttet har ansvar for at kravene om opphold på minimum til sammen ett år ved NTNU i §6-3 blir ivarettatt på en tilfredsstillende måte for alle parter.

Læringsutbytte

Kunnskaper

Kandidaten

- Har oversikt over fagområdet generelt og er i kunnskapsfronten innenfor sitt spesialfelt
- Behersker metoder og kan formulere problemstillinger for kunstnerisk utviklingsarbeid

- Kan vurdere hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike metoder og prosesser i kunstneriske utviklingsprosjekt
- Kan bidra til utvikling av ny kunnskap, nye teorier, metoder, fortolkninger og dokumentasjons- og refleksjonsformer innen det utøvende og skapende kunstfeltet
- Er i front når det gjelder å identifisere relevante strømninger innen aktuelle kunstneriske felt, og kan kritisk og kreativt anvende seg av og utvikle dem

Ferdigheter

Kandidaten

- Kan formulere problemstillinger for, planlegge og gjennomføre selvstendig kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå, med fokus på kunstneriske metoder og resultat
- Kan håndtere komplekse faglige spørsmål og utfordre etablert kunnskap og praksis på fagområdet
- Kan utvikle en kunstnerisk praksis som er særegen og gjennom dette generere ny kunnskap
- Kan selvkritisk reflektere over, dokumentere og formidle sentrale prosesser, metoder og kvaliteter i det kunstneriske utviklingsarbeidet
- Kan reflektere over hvordan prosjektet tangerer, utfordrer og videreutvikler aktuelle problemstillinger i sitt fagfelt
- Kan kritisk og dialogisk reflektere over eget kunstnerisk ståsted og fagfeltets rolle – nasjonalt og internasjonalt
- Kan forstå og forholde seg til etiske dimensjoner ved sitt arbeid og utøve sitt kunstneriske utviklingsarbeid med forståelse for andre involverte, kontekster, miljøer og materialer

Generell kompetanse

Kandidaten

- Kan identifisere relevante etiske problemstillinger og utøve kunstnerisk utviklingsarbeid med faglig integritet
- Kan lede kunstneriske og tverrfaglige prosjekter
- Kan samarbeide med eksperter og aktører på eget og andre fagfelt
- Kan formidle kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom relevante nasjonale og internasjonale kanaler
- Kan delta i debatter innenfor fagområdet i internasjonale fora
- Kan vurdere behovet for, ta initiativ til og drive innovasjon innenfor feltet og bidra til å utvikle nye agendaer for kunst i respons til komplekse sosiale utfordringer
- Være i stand til å navigere mellom ulike institusjonelle kulturer og profesjonelle miljø – nasjonalt og internasjonalt
- Kan reformulere og analysere problemstillinger utenfor konvensjonelle rammer og benytte seg av ulike perspektiver, teorier og metoder for å bidra til endring og utvikling

Oppbygging av studiet

Ph.d.-programmet består av 30 studiepoeng i form av emner og 2,5 år til å gjennomføre det kunstneriske utviklingsarbeidet.

Opplæringsdelen

Opplæringsdelen skal gi utdanning på høyt faglig nivå i henhold til internasjonal standard. Opplæringen skal blant annet gi trening i dokumentasjon av prosess og resultat, faglig refleksjon og formidling, innføring i fag- og forskningsetikk, vitenskapsteori og metode i kunstnerisk

utviklingsarbeid. Opplæringen skal være til støtte for doktorgradsarbeidet, samt bidra til faglig dybde og bredde.

Innhold og omfang

Opplæringsdelen er bygd opp med 20 studiepoeng i fellesfaglige emner og 10 studiepoeng i prosjektspesifikke emner. Minimum 20 studiepoeng må være på doktorgradsnivå.

Fellesfaglig opplæringsdel (20 studiepoeng)

Den fellesfaglige opplæringsdelen gjennomføres ved den nasjonale forskerskolen i kunstnerisk utviklingsarbeid. Emnene som kan tas gjennom forskerskolen vil arrangeres i form av samlingsbaserte seminarrekker. Her tilbys emner i metode, refleksjon, dokumentasjon, etikk, formidling og prosjektutvikling. Deltagelse i forskerskolen er obligatorisk for kandidatene ved ph.d.-programmet.

Prosjektspesifikke emner (10 studiepoeng)

Prosjektspesifikk opplæring tilpasses det enkelte prosjekt, foreslås i samråd mellom stipendiat og veiledere og godkjennes av kandidatens hjemmefakultet etter anbefaling fra programrådet. Emner på masternivå godkjennes kun dersom de er spesielt relevante for prosjektet.

Eksempler på emner ved NTNU som kan inngå i den prosjektspesifikke delen:

LOS8003 Doing Research with the Arts as Methodological Practice (5 sp), ILU, SU

ESTET8863 Arts Based Research Methodology. Practice-Led Research: Discipline Research and Ways of Human Knowledge (5 sp), HF

KULT8851 Vitenskapsteori (10 sp), HF

Andre relevante emner lokalt, nasjonalt og internasjonalt kan også inngå i opplæringsdelen etter godkjenning fra programrådet.

Overgangsordning

I en overgangsperiode på tre år vil programmet godta opplæringsdel avlagt i henhold til *Retningslinjer for Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid* for kandidater som opprinnelig var tatt opp på Stipendiatprogrammet og som har fått overgang til ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid.

Redskapskurs og samlinger

Redskapskurs arrangeres av relevante fakultet eller av NTNU. Kursene vil ikke kunne inngå i den fellesfaglige eller prosjektspesifikke delen av opplæringen, men vil i noen tilfeller kunne gi uttelling i form av studiepoeng ut over minimumskravet. Redskapskurs annonseres på Innsida og/eller Læringsportalen.

Programmet vil arrangere fellessamlinger minst to ganger i året for ph.d.-kandidatene og veilederne på programmet. Her vil man møtes på tvers av disipliner og dra nytte av hverandres kompetanse.

Godkjenning av opplæringsdelen

Plan for opplæringsdelen godkjennes i utgangspunktet ved opptak.

Dersom ph.d.-kandidaten ønsker å gjøre endringer i den opprinnelige planen må dette gjøres i samråd med veileder. Søknad sendes kandidatens hjemmefakultet med anbefaling fra veileder og vurderes av programrådet.

Det kunstneriske doktorgradsarbeidet

Det kunstneriske doktorgradsarbeidet består av et kunstnerisk resultat, dokumentasjon og kritisk refleksjon. Kunstnerisk praksis skal stå i sentrum for doktorgradsarbeidet. Som det framgår av §11-2 i ph.d.-forskriften: «*Det kunstneriske doktorgradsarbeidet skal bestå av et kunstnerisk resultat samt materiale som dokumenterer kritisk refleksjon. Det kunstneriske doktorgradsarbeidet skal være et selvstendig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til nivå og etiske krav innen fagområdet. Det kunstneriske doktorgradsarbeidet skal ligge på et nivå som gjør at det kan bidra til utvikling av ny kunnskap, innsikt og erfaring innen fagområdet.*»

Det kunstneriske resultatet skal være på et høyt nivå når det gjelder originalitet, uttrykk, koherens og formidling og skal presenteres offentlig. Presentasjonsform avklares mellom kandidat og veileder. Instituttet og kandidaten har sammen ansvar for at det kunstneriske resultatet kan dokumenteres i et varig format.

I den kritiske refleksjonen skal kandidaten eksplisitt gi informasjon om og reflektere over:

- Prosess (kunstneriske valg, bruk av teori og metoder, dialog med nettverk og miljøer etc.)
- Plassering og beskrivelse av eget kunstneriske ståsted og arbeid som det relaterer til fagfeltet, nasjonalt og internasjonalt
- Hvordan man bidrar til fagutviklingen i feltet, inkludert evt. faglige nyvinning

Medium og form for den kritiske refleksjonen bestemmer kandidaten selv, i samråd med veileder. Det er viktig at man velger medium og form som er tilpasset det overordnede prosjektet og gir mulighet til å reflektere på en god måte over det som skal inngå i arbeidet. Den kritiske refleksjonen skal gjøre det mulig for andre å ta del i den arbeidsmåten og innsikten som det kunstneriske utviklingsarbeidet har generert.

Avslutning

Ph.d.-kandidaten leverer søknad om bedømmelse av det kunstneriske doktorgradsarbeidet til sitt hjemmefakultet senest tre måneder før planlagt tidspunkt for presentasjon av det kunstneriske resultatet på fastsatt skjema. I henhold til §13-3 i ph.d.-forskriften skal søknaden inneholde:

- Redegjørelse for hva som skal danne grunnlaget for bedømmelsen, inkludert en kort beskrivelse av prosjektet
- Konkret og forpliktende plan for presentasjon av det kunstneriske resultatet
- Redegjørelse for valg av medium, språk og form for den kritiske refleksjonen og tidspunkt for levering
- Redegjørelse over opplæringsdelen og evt. annen faglig relevant skolering
- Dokumentasjon av evt. tillatelser etter ph.d.-forskriftens §6-1
- Plan for godkjent dokumentasjon og arkivering
- Erklæring om at arbeidet ikke er levert til bedømmelse ved annen institusjon
- Erklæring om arbeidet leveres for første eller annen gang
- Erklæring fra evt. samarbeidspartnere i tilfelle fellesarbeid etter §11-3
- Uttalelse fra hovedveileder

Instituttet skal foreslå bedømmelseskomité i henhold til §14 i ph.d.-forskriften. Det er derfor viktig at kandidaten varsler instituttet i god tid før innlevering av søknad om bedømmelse.

Den offentlige presentasjonen av det kunstneriske resultatet gjennomføres i den form og på den måten som er hensiktsmessig for prosjektet. Dersom det skjer i form av en tids- eller stedsbestemt visning, skal hele bedømmelseskomiteen være tilstede.

Materiale som dokumenterer den kritiske refleksjonen skal leveres senest tre uker etter den offentlige presentasjonen.

Bedømmelseskomiteen vurderer det samlede kunstneriske doktorgradsarbeidet når alt materiale foreligger. Komiteens innstilling sendes kandidatens hjemmefakultet som videreformidler den til kandidaten. Evt. disputas skal finne sted innen to måneder etter at hjemmefakultetet har funnet arbeidet verdig å forsvares ved disputas.